

ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ
ਡੀ. ਫਲੌਜ਼, ਜੇ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ,

ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਰਾਜ, - ਜਵਾਬਦੇਹ।

21 ਨਵੰਬਰ, 1961

1961 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 999

ਪਰਿਬੈਂਸ਼ਨ ਆਫ ਫੂਡ ਐਡਲਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ (1954 ਦਾ XXXVII) - ਧਾਰਾ 20 - ਫੂਡ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸੀ-ਕੀ ਸਮਰੱਥ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰਿਬੈਂਸ਼ਨ ਆਫ ਫੂਡ ਐਡਲਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1954 ਦੀ ਧਾਰਾ 20 (1) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਲਿਖਤੀ ਸਹਿਮਤੀ, ਕੇਵਲ ਉਦੋਂ ਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਚਲਾਉਣ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

724

ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼

[ਵੋਲ. XV-(1)]

ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਧਾਰਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹੇ ਜਿਵੇਂ "ਜਾਂ ਲਿਖਤੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਜਾਂ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਫਿਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਅਧਿਕਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸਿਟੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਤ੍ਰਿਵੇਂਦਰਮ ਬਨਾਮ ਵੀ.ਪੀ.ਐਨ. ਅਰੁਣਾਚਲਮ ਅਤੇ ਹੋਰ (1), ਤੋਂ ਅਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ।

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 439 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਧਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਵੇਜਾ, ਪਹਿਲੇ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਮਿਤੀ 31 ਮਈ, 1961 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਸੋਧ ਲਈ, ਸ਼੍ਰੀ ਆਰ.ਸੀ. ਸ਼ਰਮਾ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਤਰਨਤਾਰਨ, 21 ਅਪ੍ਰੈਲ 1961 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ।

ਟੀ.ਐੱਸ. ਮੁੰਜਰਾਲ ਅਤੇ ਬੀ.ਐੱਸ. ਚਾਵਲਾ, ਵਕੀਲ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ।

ਕੇ.ਐਲ. ਕਪੂਰ, ਵਕੀਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਲਈ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਫਲਸ਼ੋ, ਜੇ. - ਇਹ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਪਰਿਬੈਂਸ਼ਨ ਆਫ ਫੂਡ ਐਡਲਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16(1) (ਜੀ) (ii) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਅਤੇ 2000 ਰੁਪਏ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਨਾ ਦੇਣ 'ਤੇ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਹੋਰ ਕੈਦ।

ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 22 ਜੁਲਾਈ, 1960 ਨੂੰ ਤਰਨਤਾਰਨ ਦੇ ਫੂਡ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਤੋਂ ਦੁੱਧ ਦਾ ਇੱਕ ਨਮੂਨਾ ਖਰੀਦਿਆ ਜੋ ਉਹ ਗਾਂ ਦੇ ਦੁੱਧ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਵਜੋਂ ਲੈ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਨਮੂਨੇ ਲੈਣ ਬਾਰੇ ਆਮ ਰਸਮੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੂੰ ਮੁਲਜ਼ਮ ਕੋਲ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੋ ਨਮੂਨਾ ਪਬਲਿਕ ਐਨਾਲਿਸਟ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਵਿੱਚ 42 ਫੀਸਦੀ ਤੱਕ ਵੱਖਰੇ ਕੀਤੇ ਦੁੱਧ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾਵਟ ਪਾਈ ਗਈ।

(1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1960 ਕੇਰਲ 356,

ਵੋਲ. XV-(1)]

ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

725

ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੋਸ਼ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਤੋਂ ਕੋਈ ਨਮੂਨਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਨੇ ਰਸਮੀ ਰਸੀਦ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿਵ ਪੀ.ਬੀ. ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਕਿ ਫੂਡ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੇ ਉਸ ਤੋਂ ਦੁੱਧ ਦੀ ਕੀਮਤ ਲਈ ਲੈ ਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਬਚਾਅ ਵਿੱਚ ਦੋ ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਡੀ.ਡਬਲਯੂ. 1 ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਤੋਂ ਇਸ ਬਹਾਨੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਫੂਡ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਲਈ ਉਸਦੇ ਅੰਗੂਠੇ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਇਹ ਸਬੂਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਨਾ ਮੰਨਣ ਲਈ ਕਿ ਦੁੱਧ ਦਾ ਨਮੂਨਾ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਤੋਂ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਖਰੀਦਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਸਵਾਲ ਇਹ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਉਚਿਤ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਸੀ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ-

"ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਕੋਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਸਿਵਾਏ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਨਾਲ।"

ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਫੂਡ ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਸੌਂਪੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੁਝ ਸਹਿਮਤੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਸਿਟੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਤ੍ਰਿਵੇਂਦਰਮ ਬਨਾਮ ਵੀ.ਪੀ.ਐਨ. ਅਰੁਣਾਚਲਮ ਰੈਡਿਯਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (1) ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਫੂਡ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਾਰੇ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਆਮ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਧਾਰਾ 20 ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਾ ਕਰਨ ਕਰਕੇ ਅਯੋਗ ਹੈ।

ਪੂਰੇ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਗਲਤਫਹਿਮੀ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ "ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ..." ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1960 ਕੇਰਲਾ 356.

726

ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼

[ਵੋਲ. XV-(1)]

ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਲਿਖਤੀ ਸਹਿਮਤੀ ਸਿਰਫ ਉਦੋਂ ਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਚਲਾਉਣ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ, ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਸੀ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇਣਾ ਅਰਥਹੀਣ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ- ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ "ਜਾਂ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਤਾਂ ਅਧਿਕਾਰਤ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਅਧਿਕਾਰਤ ਨਹੀਂ ਪਰ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ। ਇਸ ਲਈ, ਮੇਰਾ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨੁਕਸ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਬਾਕੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਧਾਰਾ 16(1)(ਜੀ)(ii) ਦੁਆਰਾ ਪਰਵਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਧਾਰਾ ਦੂਜੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਲਈ ਵਧੇ ਹੋਏ ਜੁਰਮਾਨਿਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ-

"(i) ਪਹਿਲੇ ਜੁਰਮ ਲਈ, ਕੈਦ ਦੀ ਮਿਆਦ ਜੋ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਜੁਰਮਾਨਾ ਜੋ ਦੋ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨਾਲ;

(ii) ਦੂਜੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ, ਦੋ ਸਾਲ ਤੱਕ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਕੈਦ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਨਾਲ; ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਤੇ ਢੁਕਵੇਂ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੀ ਕੈਦ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਦੋ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ;

(iii) ਤੀਜੇ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ, ਕੈਦ ਦੀ ਮਿਆਦ ਜੋ ਚਾਰ ਸਾਲ ਤੱਕ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਨਾਲ;

ਵੋਲ. XV-(1)]

ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

727

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਤੇ ਢੁਕਵੇਂ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੀ ਕੈਦ ਦੋ ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਤਿੰਨ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।"

ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧਤ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਸਮੇਂ, 1957 ਅਤੇ 1960 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਛੇ ਬਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਸਦੀ ਦੂਜੀ ਸਜ਼ਾ ਸੀ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਿ ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦੂਜੇ, ਤੀਜੇ, ਚੌਥੇ, ਪੰਜਵੇਂ ਅਤੇ ਛੇਵੇਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਇਹ ਕੇਸਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਹਰੇਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਅਪਰਾਧੀ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਅਤ ਟਰਾਇਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਹੀ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਉਸ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਸਜ਼ਾ, ਉਸ ਦੀ ਦੂਜੀ ਸਜ਼ਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਕੇਸ ਬਣਾਉਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ "ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਤੇ ਢੁਕਵੇਂ ਕਾਰਨ ਦੇ ਉਲਟ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੈਂ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ ਕਿ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਲਈ ਦਖਲ ਦੇਣਾ ਸੰਭਵ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਤਾ -

ਉਰਮਿਲਾ ਰਾਣੀ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।